

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemam veljá: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemam veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in veljá trispodna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se čena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvenredni nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 168.

V Ljubljani, v sredo 23. julija 1884.

Letnik XII.

Državni zbor pa sedanje volitve.

(Konec.)

Stara pritožba, katero je umrlí liberalni poslanec Friedmann z vso odločnostjo povdarjal, ponavlja se v zbornici v različnih oblikah, namreč pritožba o spridenosti Dunajskih časnikov. Znana Kaminsky-jeva pravda dala je iz nova povod pravičnemu očitánju.

Preiskovalna komisija je bila voljena. In kaj je spravila na dan? Družega ne, kakor da so časniki prejemale darila. Občinstvu so se odprle oči in sedaj vé, kako naj sodi o „šoli odraslih“, kakor se imenuje časopisje v liberalnih listih. Za trenotek so bili liberalni listi res malo poparjeni. A nenadoma se čuje vprašanje o severni železnici, in kaj beremo? Da se vse liberalno časopisje poteguje za železnične delničarje proti javni koristi. Prva je jezdarila, kakor se samo ob sebi razume „N. fr. Pr.“

Opozicija je bila v zbornici v veliki zadregi. Na eni strani osebna korist, in ta je gospode nagibala za podaljšanje privilegija severne železnice; na drugi strani pa javno mnenje, ki ni hotelo ničesar vedeti o novem privilegiju. Volilci so interpelovali svoje zastopnike zastran tega vprašanja, a ti so se zvijali na take načine, da bi se morali smiliti najtršemu sreč.

In da so se volilci vzdramili iz spanja, za to je skrbel vitez Schönerer, l'enfant terrible svoje stranke. Ta poslanec je navajen delati na svojo roko. On poklekuje pred maliki, a ne pred domačimi, temveč inostranskimi. Tudi ni prisegel edino le na sv. pismo liberalizma ter neizprosljivo biča podkupljivost. Ta mož je obsodil ples okoli zlatega teleta, kot glavni pogoj liberalnega bogočastja, in sicer tako ostro, nepristransko, brez ovinkov, da se je njegovih somišljenikov na kuruličnih stoléh polastila omotica in so se lovili za stol predsednika zbornice.

Besedi „korupcija“ in „napojnica“ bili ste vedno na vrsti. Človek bi bil skoraj mislil, da je vsa levica na zatožni klopi in pričakuje s svojimi pomagači zunaj zbornice smrtno obsodbe. Levičarji so molčali ali pa nerodno odgovarjali. Učinek se je

hitro pokazal pri volilnih shodih, ktere so nepredvidni liberalni vodje sklicevali.

Dr. Kopp, ki hoče biti „res miranda populo“, akoravno je zagovarjal Reschauerja proti „Tiroler Stimmen“ in tovarnarja Wiesenburga proti šaljivemu listu, moral je odstopiti. Reschauer je šel isto pot, in Wiesenburgu, možu mehkega? srca, poslali so njegovi volilci pomenljivo svarilo.

Še nam zvoné srebrnjaki po ušesih, ki so jih podkupljivi listi prejemale, a sedaj ni več govor o podaljšanju privilegija severne železnice, temveč o podkupljivosti in neoskrupljenosti. Kdor zna govoriti o idealih, kakor bi rožice sadil, in se pri vsaki priložnosti sklicuje na najvišje darove človeštva, kdor stopi pred občinstvo in kakor indijski fakir odgovarja od navadnega posla in prigovarja le abstraktne reči: za tega gotovo ni lepo, če se skrivaj zmuza v kako beznico, žganjarijo in se ga dobro navleče. Le poslušajte govornike leviške in berite njihova glasila „N. fr. Pr.“, „Deutsche Ztg.“ in druge, gotovo se prepričate, da je tako. Na jeziku prostost, nepristranost in še mnoge lepo zvenéče besede, v srci zavist, srd in druga zalega.

To so vspehi naše zbornice. Kako so pa tudi mogoči, ko traja le veden prepír, ko vlada ni odločna in se desnica mora ozirati na stotine strani, ali vsaj misli, da se mora ozirati. Plodovi parlamentarne večine so mali in komaj užitni. Vzemimo n. pr. le šolsko novelo. To, se vé, je gotovo, da kmetovalec ni kriv slabe letine, ali le v mali meri.

Gosenice, slana, moča, suša, toča pokončajo sadje na drevesu. Če se bode končal tako vsak boj, kakor za ljudsko šolo, bolje je, da se vse orožje skuje v denar in s tem ustanovljajo proste šole. Nič boljše ni bilo z reformo, kajti gledé maksimalnih ur je prej desnica podlegla kakor levica. Sovražniku se je namreč posrečilo, čistemu vinu prililiti toliko vode, da je pijača prej voda ko vino.

Sami bi se goljufali, ki bi pričakovali v teh razmerah boljših vspehov in od puste zemlje okusnega sadja. Prihodnjo jesen in zimo stali bodo na

površji državne ladije isti možje, mlatili bodo isto slamo, in vse bode pro nihilo. Tako se bo véčno ponavljalo, ako se razmere glasov med strankama ne spremené.

Mogoče, da se vlada ne zanima za tako spremembo, da jej je sedanji položaj celó ljub, o tem ne bomo sodili. Toda povdarjati pa hočemo, da narod avstrijski, bodi-si nemški ali slovanski ima vzrokov dovolj, da se z vsemi silami upré proti daljši neprenesljivi situaciji. Mi živimo pod postavami, ki so jih skovali liberalci. Neljube, škodljive so nam, a ne moremo jih ovreči. In liberalci zopet pri sedanjih razmerah ne morejo pričakovati naravnih nasledkov. Povsod le navideznost, zmota in le malo resnice. Ni se mogoče izkopati iz liberalne dobe. Najboljše bi bilo, za véčno pokopati nepraktične postav; toda nočejo jih, a hočejo vendar zmagati. Nerazumljivo! Od tod toliko zavijanja, juridičnih okretov in paradoksnih razlag!

In zakaj čaka vlada! Mi sicer ne vemo, a sodo te-le vzroke. Vladni krogi še sami niso morda spoznali napačnosti prejšnje fabrikacije postav; ker kovači teh postav še sedaj sedé v službah in odločilnih mestih; in ker slednjič nočejo za saboj podreti mosta do liberalne rezerve. Kolikor časa bodo konservativci in liberalci v zbornici tako zastopani, kakor sedaj, ne moremo vladi očitati neodločnosti. Sedanji ministri se niso nikoli bahali s slavo hrabrosti in heroizmom prepričanja, in grof Taaffe ni nikoli trdil, da hoče biti politični mučenik. Nikar toraj prisojati možem, o čimur nočejo ničesa vedeti; s tem goljufamo sami sebe. Dolžnost avstrijskih narodov je le ta, pri volitvah pokazati svoje misli in želje, in znamenja prihodnosti so ugodna.

Če smemo sklepati iz volitev v deželne zборе na volitve v državni zbor, iz sedanjega vremena na meteorologične prikazni; potem smemo reči, da v prihodnje bode boljše.

H-t-b-r.

LISTEK.

Spomini iz naših gorá.

(Dalje.)

Pot od Radolne naprej do planine na spodnji Krmi je ravna in mehka, ker se večidel po travniških hodi; le to, velika rosa je bila neprijetna, ki nam je vso obutev premočila. V dobri uri od Radolne smo dospeli do koč na spodnji Krmi in tam smo profesorja pustili, ker se od tam steza vkreber začne vzdigovati in si ni upal v breg nas mlajših dohajati. Po kratkem oddihljej in po prijaznem poslovljenju od profesorja se vzdignemo mi trije, jaz, doktor in bogoslovec, spremljani od domačega psička, proti zgornji Krmi. Kolikor višje se pot vzdiguje, toliko bolj ozka postaja dolina, toliko bližje stopajo skoraj navpične stene Erjovine na desni in Debele peči na levi. Na vsi ti poti lahko opazuješ neznano lep jek. Če namreč v skalovje zaupiješ, namesto enega glasu več glasov nazaj dobiš in se ti zdi, kakor bi kdo tvoje petje v pečeh z orgljami spremljeval. Tudi strel iz pištole, katero je doktor večkrat sprožil, je mnogobrojno odmeval, kakor da bi vo-

jaki po gorah streljali. S tako zabavo in ker nismo bili še preveč trudni, smo v dveh urah dospeli do Zaspiskih koč, ki so v zgornji Krmi. Malokje na široki zemlji je morebiti kak kotichek tako skrit in pozabljen, kot ta kotel, v katerem imenovane koč stojé. Krog in krog visoke peči in razmetano skalovje, peščene meljine in z borovičjem slabo obraščena brda, to je puščava, kakor si hujši misliti ne moreš. Vendar pastir, ktereга smo v koči dobili, romantičnega svojega položaja kar nič ne čuti, ampak je zadovoljen, če mu ovce preveč po robah ne vhaajo, da zamore mirno v koči sedeti in tobak puhati. Ker mu je doktor brž smodko ponudil, je postal vesel in zgovoren in ni vedel, kako bi nam postregel. Vendar nismo druge potrežbe potrebovali, kakor da nam je mrzle vode prinesel iz bližnjega studenca. Z jedjo in drugo pijačo smo bili tako zadostno preskrbljeni.

Od te koč se začenja zares težavna in silo strma pot na Velpolje (Visokopoljo) in tu ni nič preveč rečeno, da se lahko večkrat v koleno vgrizne, kdor po teh pragovih pleza. Pokazal sem tedaj tovaršema, kaj nas čaka, tudi sem jima povedal, da smo zdaj komaj na polpoti do triglavske koč, da bo zdaj solnce najhuje pripekalo (bilo je okoli 9. ure) in konečno sem jima dal na izbiranje, ali da se

vrnemo, ali pa da naprej koračimo. Ker sta se za slednje odločila, smo jo mahnili v goro, ki nam je kar pod nogami rastla. Večkrat je bilo treba postati in oddahnuti si; pa ker se tudi počasi daleč pride, smo tudi mi do vrha ali bolj prav rečeno do roba priplezali. Opomniti moram namreč, kako se človek v teh gorah moti. Če od spod gleda na kakšen rob, si misli, da bo plazenja konec, kadar tja gori dospe. Ali ko gori pride, se mu naenkrat še več in še viših takih robov pokaže in kar ga najbolj potlači je pa še to, da nobeden teh robov Triglav ni! Vendar smo pridši na ta rob vsaj to dosegli, da je zdaj pot nekoliko časa po ravnem peljala na Velpolje, kjer se strinjati poti iz Bohinja in Mojstrane. Bilo je okoli poldneva, ko smo prišli na Velpolje. Tam smo dobili starega Šesta, čakajočega na sina, ki je nekaj turistov peljal na Triglav. Od tukaj se potrebuje še dobro uro do triglavske koč. Če tudi že precej trudni, vendar veselo nastopimo še zadnjo strmino, ki se vzdiguje med dvema skalnatima stenama. Kdor bo tukaj hodil, naj ne pozabi jek poskušati, ker je neizrečeno čist in prijeten; le pod malim Triglavom sem še lepšega slišal.

Do tukaj je šlo še vse dobro. Ali ko pridemo na prvi rob vrh Velpolja, smo se prehitro na levo

Politični pregled.

V Ljubljani, 23. julija.

Notranje dežele.

Laška politika gledé Trsta postavila se je na novo stališče, raz kterega misli „irredenti“ z novo močjo na pomoč priskočiti. Tržaškim „irredentovcem“ ni še zadosti, da v Tržaškem deželnem zboru grozovito strahujejo po Trstu prebivajoče Slovence z okoličani vred, oni hočejo pod svojo oblast spraviti tudi še ostalo Primorje, Istro z otoki in Gorico z Gradiško. Kakor se že nekaj časa semkaj po laških v Trstu in preko Adrije izhajajočih novinah čita, pečajo se Lahi z mislijo, da bi se omenjene pokrajine vse s Tržaškim mestom spojile, kjer bi bile potem v Tržaškem deželnem zboru zastopane in ondi zedinjenim lahomom na milost in nemilost izročene. Istra bi sicer mnogo ne zgubila v tem oziru, kajti če tudi je letos toliko dosegla, da je smela v svojem slovanskem jeziku ondi govoriti, vendar je bil njen glas, glas vpijočega v puščavi. Razun domačih poslancev slovenskega kolena ga ni nihče poslušal in oziral se ni nihče nanj. Vse drugače godila bi se pa našim sosedom na zapadu, vrlim Goričanom. Ondi je sedaj slovenska beseda veljavna, potem bi bila morala utihniti; sedaj se ondi slovanščina spoštuje, potem bi se zaničevala; sedaj je ondi Slovan na lastni zemlji kolikor toliko gospodar, pozneje bi bil hlapec. Nadjati se je toraj, da se Lahom ta želja ne bo vresničila. Slovani so v Primorji že sedaj povsod zatirana raja, da se Bogu usmili. Ako bi se pa združenje Trsta, Gorice in Istre v eno administrativno skupino zvršilo, hodili bi po nas sebični in grabežljivi Lahi kar brez vse milosti. Da omenjena spojitve, ki se pa brž ko ne na omenjen način nikdar zgodila ne bo, nima drugega namena, kakor „irredento“ razširjati in laškemu kraljestvu ob levem obrežji Adrije tla vtrjevati, je očitno. Da se pa ne bo vresničilo, skrbela bode Avstrija, pred vsem mora pa to biti naloga nas Jugoslovanov.

Čehi so z veliko navdušenostjo sprejeli gledališki vlak, ki je došel minoli teden v petek iz Budapešte v zlato Prago s 400 čehoslovanskimi romarji, ktere je spremljalo okoli 40 Madjarov. Ta gledališki vlak, ki se je iz kraljestva sv. Štefana podal na dolgo pot v neznosni vročini, je pač živ dokaz, da domovinska ljubezen človeku nikdar ne zamre v prsih, naj se mu na tujem tudi še tako dobro godi! Vlak je v Budapeštu obisipala na tisoče Čehoslovanov broječa množica, ki so odhajajočim naročali s solznimi očmi: „Oj pozdravite nam Česko vlast, pozdravite nam zlato Prago; sporočite našim rojakom, da tudi mi hočemo za Vami tje kaj priti. Da le recite jim, da prav gotovo pridemo!“ Koder se je vlak peljal po severoslovanskih mestih, kakor so: Brno, Česka Trebova, Chotzen, Pardubice, Kolin, Česki Brod in zlata Praga, povsod pozdravljale so jih navdušeno mnogobrojne deputacije mestjanov, zadrug „Sokola“, pevcev, veteranov in drugih društev. Tisoči in tisoči zbranih ljudi klicali so jim povsod „Slava“ in „nazdar“ nasproti. Posebno impozanten pa je bil sprejem v Pragi. Pozdravil jih je dr. Strakaty, rekoč: „Čehi, rojaci! Posvečena so tla, na ktere ste stopili! Dobro nam došli v staroslavni Pragi. Dobro nam došli, dragi prijatelji, gospe in gospodje, ki ste v ptuji deželi ohranili zvesto svoje srce naši domovini. Tolikanj več ste vredni vse naše ljubezni, ker ste žrtvovali mnogo za daljno pot v zlato Prago“. Na to so se vrstili pozdravi in govori v Českem in madjarskem jeziku, in radovanja ni bilo ne konca ne kraja do pozne noči.

Volitve v deželni zbor gorenje-avstrijski razpisane so na 25. avgusta za kmetiške občine, na

30. avgusta za mesta in obrniške kraje in na 3. septembra pa za velikoposestvo.

Čas, ko se velika gospoda po toplicah vozi, je tukaj. Kakor navadno do sedaj vsako leto, podal se je v toplice tudi letos dalmatinski cesarski namestnik general Jovanović. Preden se pa za nekaj tednov popolnoma odtegne državniskim skrbem, pomudil se je nekoliko še na Dunajskem dvoru, kjer bo poročal o političnem gibanju na Dalmatinskem. Politični položaj v Dalmaciji se je v teku enega leta na korist ondašnjih Slovanov zdatno zboljšal. Lansko leto še bili so si z Jovanovićem navskriž, letos gre že mnogo boljše. Struna je bila lansko leto napeta, da bi bila skoraj počila, stranki ste pa vsaka nekaj prijenjali in dobro je, če tudi bi lahko za Slované ondi še boljše bilo. Da je tako nastalo, kakor je sedaj, zahvaliti se je edino le modremu in vstrajnemu postopanju dalmatinskih poslancev, ki so v vseh glavnih in vožnih vprašanjih v najtesnejši zvezi z vodjo dalmatinskih Slovanov, dr. Klaićem. Poslanci sprevideli njegovo zmožnost in previdnost, izročili so mu soglasno vodstvo naroda, Klaić je pa dokazal, da je kos izročeni mu nalogi!

Dunajski dopisnik je skoval v „Neue Preussische Ztg.“ uvođen članek, v katerem izraža misel, da bode grof Taaffe letošnjo jesen meseca oktobra državni zbor razpustil ter si iz novega državnega zbora sestavil nekako srednjo stranko, v kateri bodo vse narodnosti zastopane; s tišto bo potem menda po svojem programu vladal. Čas, da bi izključljivo le ena sama stranka, bodi-si narodna-slovanska ali pa nemška, na krmilu sedela in druge pestila, je minul, pravi omenjeni dopisnik, pač pak je že skoraj zagotovljena doba monarhične vlade pod parlamentarno zunanostjo za bodočih šest let, ako se bo grof Taaffe držal tega, da bode okrepčal konservativna načela in da bo v njenem smislu vpeljal tu pa tam potrebne prenosove. — Novica, kakor je mikavna, je kljub temu vrlo malo verjetna. Kajti kakor je stvar sedaj, vsak korak Taaffejev na to kaže, da mu je na tem ležeče, da bi sedanji večini zaupanje do vlade kolikor mogoče vtrdil, nikakor pa ne nasprotno. In tudi na bodoče volitve v državni zbor bo mnogo bolje vplivalo, ako državni zbor tudi svoje poslednje leto dokonča po navadnem potu, kakor pa da bi se s silo razpustil, ker ni nobenega pravega vzroka zato. Grof Taaffe se od nasprotne strani nima ničesar bati. Levica videzno propada, dokler bo propala; da bi se toraj zaradi nje državni zbor razpuščal, bilo bi res nespametno.

Verifikacijski odsek v moravskem deželnem zboru sklenil je z 9 proti 5 glasovi, da se volitev cesarskega namestnika grofa Schönborna v okraji Gradišče-Bzenec ne potrdi. Slovanska manjšina se je predlogu vpirala, kolikor se je le dalo in vidé, da vse nič ne pomaga, napovedala je votum manjšine. Predlog večine sestavil je dr. Weeber, ter mu je pridejal dotične zapisnike in izkaze. Blizo 40 volilcev je neki navedel, ki niso edini gospodarji, temveč le pesestniki in zopet za 55 družih mu je znano, da niso posestniki dotičnih zemljišč, na ktere se glasi davkarska knjižica. Volilna listina ima po Weeberjevem poročilu 110 žensk vpisanih, ki so menda tudi volile; kdo je pa za-nje volil, pa ni nikjer razvidno. Tudi ni nikjer zapisano, kdo se je poslužil priloženih 92 pooblastnic za ženske. 41 volilcev se je menda vpisalo še le potem v volilne listine, ko so bile te že popravljene. Ker je bil cesarski namestnik s 360 glasovi izvoljen proti 295, poročilo meni, da je pač opravičeno, ako se njegova volitev zavrže. Vsled tega naročili so že deželnemu glavarju, da naj v sporazumljenji z vlado skrbi za razpis novih volitev. Sicer pa pomisleki, ki jih dr. Weeber navaja, še nikakor niso „čisto zlato“. Nekaj glasov morda se bo zavrlo, a nadjati se je

še vendar-le, da ostane Schönbornova volitev veljavna.

Hrvaški deželni zbor, ki je bil letos posebno vroč v dvojnem oziru, je preložen. Vroč je bil gledé silne vročine, kakoršne svet o tem času že mnogo let ne pomni, vroč je bil pa tudi gledé razburjenih debat, ki so se ondi vršile. Večinoma vse debate bile so viharne značaja, in mirna seja bila je že jako redka izjema. Mnogo se je ondi govorilo, še več kričalo, prepiralo, zabavljalo, zmerjalo, storilo za blagor naroda se je pa silno malo! Ena poglavitnih točk, ki je toliko ognja v zbornici napravila, je odstava ustave za časa lanskega upora. Debate in ukrepi trajali so dolgo časa in celó regnikolarna deputacija ima pri tej zadevi opraviti; kakošen bo pa konec vsega, še danes nihče ne zna. Kar se tiče grbov in grbov se tikajočih aktov, kterih predložitev je opozicija na vso moč zahtevala, ostalo je tudi še vse pri starem. Grbi brez napisov na poslopji, grbov tikajoči se akti pa v arhivu in — Bosna je mirna! Koliko vrišča in zmerjanja porodila je debata o budgetu, čegar polovica se je že pred zasedanjem deželnega zbora na podlagi indemnitet porabila, in izvanrednega budgeta za leto 1884, bo še vsakdo znal. Koliko nesramnih psovok letelo je ravno pri teh debatih od Starčevićevcev na narodnjake, bo še vsakemu dobro v spominu. In čemu vse to? Vse za bobovo slamo in oslovo senco. Denar, za kterega so se prepirali, je bil za izdajo le še na papirji, v resnici pa je bil že davno izdan. Stalno vrednost ima edino le postava o ustanovi kmetijske šole v Požegi. Ta bo blagodejno vplivala po bogati Slavoniji kakor tudi Hrvaški, samo da pride v prave roke. Pomena vredna je bila tudi debata o preosnovi sodnij prve instance in o njihovi vpeljavi po bivši vojaški Krajini.

Zagrebski dijaki hočejo s silo „domovino rešiti“ iz ptujčenih rok. Mnogo jih je bilo zaradi tega že klicanih pred senat, ki se je v tem oziru tudi že med saboj posvetoval. Dijaki so vsi obstali, da so na lastnem shodu sklenili „domovino rešiti“, nikakor pa niso hoteli povedati, kdo je dotični „oklic“ sestavil in tudi ne, kdo ga je v zboru čital. Ob enem so pa nek enak oklic poslali tudi dalmatinskim dijakom, ktere vabijo v Zagreb, da se ondi s Hrvati vred vdeležijo oslobodjenja domovine!

Akademični senat v Zagrebu izključil je, kakor čujemo štiri dijake iz Zagrebske univerze, enega pa iz cele Avstrije, zaradi tega, ker so se podajali na politično polje, ktero je v najskrajni dotiki z vstajo proti sedanji vladi hrvaški.

Ogerski vladi nasprotni listi trdijo, da je vlada pri poslednjih volitvah v državni zbor edino le s pomočjo nemadjarov, osobito pa Slovanov zmaga in si večino pridobila, kar je tudi resnica, ktere nam najzlobnejši sovražnik Slovanstva ne more vtajiti. Iz tega bi pa moralo po logičnem potu slediti, da naj ogerska vlada pomisli, da ima v Slovanih vsak čas dobro, zanesljivo in trdno zaslombo in bi jih iz ravno tega vzroka ne smela tako zatirati, kakor jih je do sedaj. Bati se ji Slovanov pač ni treba; krotke in potrpežljive duše so. Pač pak ji utegnejo mnogo pomagati, ako bo ona z njimi postopala, kakor se spodobi. Vsaj najpotrebnišo duševno hrano, brez ktere vsak narod prej ali pozneje izmrje, morala bi jim dovoliti. Mogoče je, da se ondašnjim Slovanom, tako Slovakom, Slovencem, kakor tudi Srbom zboljšajo razmere, kadar bodo Madjari iz Prage domov se povrniši, pripovedovali o slavnem sprejemu, kterega so jim Čehi v zlato Pragi pripravili. To morda bo Madjarom vendar-le oči odprlo, da Slovan ni tako krvoločna in divja zver, kakor so ga do sedaj madjarski in nemški šovinisti risali; temveč da je on pohlevna ovčica, ki je tudi z malo mrvico zadovoljna, samo da jo le dobi.

Vnanje države.

Snidenje našega cesarja z nemškim v

obrnili, namesto da bi bili še kake pol ure nakviško in bolj na desno proti severu šli. Ker te zmote nisem precej zapazil, smo vedno dalje od prave poti zašli. Ko čez kake pol ure svojo zmoto spoznamo, sklenemo počiti in pokrepčati se, potem pa nazaj na pravo pot in na kviško do kočje iti. Pa ta zmota nas je ob vso dobro voljo pripravila, še jesti se nam ni ljubilo; govorili smo malo, mislili smo pa vsak svoje. Doktor je nekaj mrmral v brado, vendar pa sem toliko razložil, da je rekel: Brez vodnika ne kaže iti v gore. (Pri teh besedah sem se jaz za ušesi popraskal.) Pa imelo je še kaj hujšega priti. Ko tako molče sedimo, kar se pridrvé od Bohinja in od Konjske planine gori strašne megle in nas naenkrat tako obdajo, da smo komaj drug drugega videli. Zdaj nismo smeli nič časa zamuditi. Hitro skočimo pokonci in kmalo pridemo do kraja, kjer smo popred iz prave poti krenili. Tu srečamo vodnika Šmercevega Fronca iz Mojstrane, ki je nekega turista peljal in ki nam je tudi našo zmoto razjasnil. Povabil nas je s sabo in obljubil, da v dobri pol uri smo pri koči. Ali doktor ni bil več pri volji in tudi ni kazalo do kočje hoditi, ker Triglava zavoljo goste megle tako ne bi bili videli, časa bi pa vendar precej zamudili. Spustimose toraj navzdol; jaz naprej,

una dva za menoj. Pot nazaj je bila dokaj težavna, posebno za doktorja, kteremu so se visoke pete po strani obrnile in ga v hoji zelo zadrževale. Opomniti pa moram, da smo nazaj gredé bolj tiho in nekako pobiti hodili; ni bilo tistega vriskanja in streljanja, kakor gori gredé. Misel, da smo toliko trpeli, svojega namena pa vendar ne dosegli, nas je tlačila. Še le ob 6. uri zvečer smo prišli do profesorja na spodnji Krmi, ki nas je že težko pričakoval, misleč, da smo bili na malem Triglavu, ali pa, da se nam je kaka nesreča pripetila. Ali kako se začudi, ko mu povemo, da nismo videli ne kočje ne Triglava!

Ko smo si na Spodnji Krmi nekoliko počili in pokrepčali se, hitimo proti domu, kamor smo še le z nočjo vred neizrečeno trudni in shojeni prišli. Pri večerji se nam ni ljubilo ne jesti, ne govoriti. Gledali smo, da pred ko pred pridemo v posteljo, dasiravno tudi spanje ni bilo mirno. Posebno doktor se je premetaval sem in tje; zdelo se mu je, da pleza čez visoke peči, ali da visi nad globokimi prepadi. Tudi govoril je v spanji, morebiti je pravil, da brez vodnika ne hodi v goré!

Po vsem tem je očitno, da nam je ta izlet popolnoma se pokazil. Posebno nas je pa to bolelo, da smo 14 ur po večidel hudih in strmih potih

hodili, pa namena nismo dosegli, kočje in Triglava nismo videli!

Doktor je krivdo na mene zvrčal; jaz pa nisem hotel biti kriv, ampak sem našo nesrečo drugim uzrokom pripisoval. — Kdo zna, sem rekel, če nam ni zato spodletelo, ker smo zjutraj najpopred žensko srečali? In tudi moja majhna zmota, ko smo bili že tako blizo kočje, bi se bila kmalo popravila, da nas ni megla dobila. Če je Benedek zgubo pri Kraljevemgradu klumski megli pripisoval, zakaj bi jaz naše nesreče ne smel Triglavski megli pripisovati? —

Najpoglavitiši vzrok naše nesreče pa je bil doktor sam, ki je celo pot po Krmi s pištolo streljal. S tem namreč je gorskega škrate zbudil in ta je v svoji jezi tako gosto meglo poslal, da nas je zmotil. Zadovoljni smemo biti, da nas ni še s kakšno nevihto napadel. Pa tega mi popred nismo vedeli, še le pozneje, ko sem Valvazorja prebiral, sem v 4. bukvhah na strani 562 na to prišel. Valvazor namreč piše:

„Von den wunderlichen Eigenschaften des Berges Kerma.

Zwischen Moisterna und Pflitsch in Ober-Crain stellt sich der hohe Berg Kerma, dem Lande Crain

Ebensee 5. avgusta letos potrjujejo ravnokar došle novice iz Berolina. Iz Ebensee podala se bosta vladarja v Ischl, kjer ju bode že nemški princ Viljem, vnuk cesarja Viljema, pričakoval, s katerim se potem nemški cesar 10. dan avgusta domov odpelje.

Nemci in z njimi vred Bismark in Moltke sta zadovoljna z opravičevanjem francoske vlade zaradi osramotene nemške zastave v Parizu. V merodajnih političnih krogih pripisuje se temu škandalu, ki ga je francoska „rodoljubna liga“ napravila, toliko manj pomena, ker se je francoski predsednik ministerstva takoj potrudil k nemškemu poslancu knezu Hohenulohe in ga je za odpuščenje prosil v tej zadevi. Nemška vlada je dotično diplomatsko pismo ljudstvu v Berlinu in po družih mestih tudi objavila. Pri vsem tem pa Nemci vendar-le niso pozabili Bismarka vprašati, kako naj bi se proti Francozom obnašali. Bismark je rekel: „Ravno tako, kakor da bi se ničesar ne bilo zgodilo. Francoska vlada prosila je nas za odpuščenje in to nam mora za sedaj zadostovati; kajti ona je nam prijazna“. Francoska vlada je pa tudi v resnici, vsaj na videz pokazala, da ji je v resnici na tem ležeče, da se škandalu ne prisoja kak večji političen namen, in iz tega vzroka odpustila iz službe političnega komisarja, ki je bil za časa škandala na dotičnem kraju navzoč, pa ni pokazal potrebne odločnosti, da bi ga bil zabranil. — Mislimo, da se ne motimo, ako trdimo, da bi tega ne bil noben francoski političen komisar storil. Kdor bi se bil pa razkačeni množici podstopil prigovarjati, naj nikar ne trga nemške zastave, tega raztrgala bi bila razkačena množica. Da, še celo za izdajaleca naroda bi ga bili proglasili. Iz tega vzroka se je tudi nadjati, da odstavljeni komisar ne bode lakote umrl, temveč bo kar naenkrat, se vé da, prav po tihoma, drugo in morda še za stopinjo višjo službo nastopil.

Na štirinajsti dan t. m. pričela je v *Belgradu* srbska-narodna banka svoje delovanje z izdajanjem svojih papirjev ali srbskega papirnatega denarja, kterege je za poltretji milijon dinarjev (frankov) izdala in sicer v samih stotakih. V kratkem pridejo na vrsto petdesetaki. Kakor smo že omenjali, je ob enem tudi za področje svojega rokovanja znižala ondi silno visoke obresti in sicer za obrestovanje na 5½ odstotkov in za drugo blago pa na 6 odstotkov. S tem korakom, ki bo na razvoj srbskega narodnega gospodarstva blagodejno vplival, izpulila je narodna banka ondašnje trgovino in obrtnijo iz židovskih rok, kateri so se do sedaj skoraj izključljivo z denarno operacijo ondi pečali in po svoji previdnosti ljudi drli, kakor so ravno vedeli in priložnost imeli. Saj je skoraj ni večje ulice v Belgradu, da ne bi po eden ali po dva taka barantača z denarji, (bankirji se jim ne more reči) ne imela svojih brlogov, kjer se denar za vsako ceno dobiti zamore, le za nizko ne. Kako da je razvoj trgovine tako samopašnost ovirala, dokaz je to, da so se menjice dobrih in trdnih firm po 12 do 20 odstotkov eskomptirale, o manj trdnih pa še govoriti ni. Sedaj bo vsega tega konec in trgovina se bo pomlajena razvila.

Rusija in Nemčija ste jeli vzajemno anarhistom na prste stopati. Noben Rus se ne sme daljši čas v Berlinu zadrževati, ako nima za to dovoljenja s potnim listom, ki se mora glasiti na lastno ime, kterege mora potem ali nemški poslanec v Petrogradu ali pa sploh kak nemšk konzul na Ruskem podpisati, ob enem pa ondi pristaviti vzrok potovanja v Berlin. Sploh se pa v Berlinu sedaj silno strogo na to gleda, da ima vsak inostranec svoj potni list v redu.

Rumunski kralj Karol podal se bo na sprehod po Donavi proti Belemgradu, kjer se že priprave delajo za slavnostni sprejem svojega soseda na iztoku. Ker so se politične razmere v poslednjih letih med Srbijo in Rumunijo nekoliko ohladile, zdi se politikarjem ta sprehod kralja Karola v Belgrad

kakor nalašč za to, da se staro prijateljstvo med Srbi in Rumunci oživi in okrepi. Kraljeva palača bo do tedaj že popolnoma dodelana in bodo posebno notranji prostori menda neki silno krasni, kar bo veličastni sprejem še mnogo poveljevalo.

Dongolski mudir pravi, da je prejel od *Gordona* pisanje od 22. junija, v katerem mu naznanja, da sta Chartum in Senar še v njegovih rokah in dobro ohranjena, treba mu je pa neki nujne pomoči, ker nima več, kakor le še 800 mož.

Izvirni dopisi.

Iz Notranjskega, 22. julija. Važno, preimenitno delo čaka nas Notranjce v Postojni dne 25. avgusta; volili si bomo tu deželnega poslanca, namesto prostovoljno odstopivšega gosp. dr. Val. Zarnika. Dolžnost nam je sveta, da se za pravega časa pripravljamo za to imenitno delo; da preudarjamo resno, vsestransko, kteremu možu naj zaupamo svojo prihodnjo osodo. Naj se li v nemamo še za gospoda odvetnika? Razlogov zdatnih imamo dovelj, da odgovorimo zanikavno. In tudi, da bi hotli gosp. dr. Zarnika še voliti, smelo pričakujemo, da on volitve ne vzprejme; vsaj doslednost tako zahteva. Gospod doktor ostavil je zbor, ker mu ni hotel pristostovati v oni skupini, v kateri je deželni zbor še letos; tedaj, če mu preteklo leto niso bili njegovi tovariši povsem po volji, bodo mu li v prihodnje? — Uverjeni smo, da gospodje poslanci so nazorov in prepričanja še vedno enakega in istega. In da gosp. odvetnik nezvest postane doslednosti, smemo li za trdno nadejati se, da ne izstopi v drugo takoj, ko mu ne bode po godu ta ali uni ukrep? Kakošen dobiček nam izvira iz takosnih nepremišljenih činov? Le pota in nepotrebni stroški ter vznemirjevanje, da smatramo z gospodom doktorjem resno poslovanje deželnega poslanca za igrabo.

In zlasti pa se ne moremo navduševati za gospoda dr. Zarnika, ker nam je želja goreča, da si izvolimo zastopnika iz svoje srede — moža spretne za važen ta posel, ki pozna nas, naše težnje, naše potrebe in kteremu je volja resna, da nam pomaga. Tacih sposobnih moči posede Notranjska več — vsaj se ne imenuje zaman zavedna; posebno pa odlikuje se ena čestita prezaslužna oseba, na katero se ozira s ponosom vsa Notranjska in ta je — naš vrli državni poslanec, gosp. Adolf Obreza, veleposestnik v Cirknici. On nam je prijatelj in dobronik največi; zaslug neprecenljivih pridobil si je on za nas; s svojim bistrim umom, s svojo požrtovalnostjo in neumornim trudom svojim odvrnil je od nas že marsiktero nezgodo; lajšal nam je bēdo in celil skeleče rane vsestranski in vse to iz ljubezni do Notranjske.

Res je, da gosp. Obreza je itak preobložen z delom — to pripoznamo, ali vendar ne moremo si kaj, da ga nadlegujemo s ponižno prošnjo, da se blagovoljno ukloni goreči želji naši, vzprejme mandat in poteguje se za nas v deželnem zboru. Programa od njega ne zahtevamo; program nam je dosedanje njegovo izborna delovanje, s kterim si je pridobil pri nas zaupanje, kakoršno gojé otroci do svojega ljubljene očeta.

Uverjeni, da se naši ponižni prošnji ukloni, zakličemo že sedaj iz globočine duše svoje: Slava našemu državnemu in deželnemu poslancu, gosp. A. Obrezi!

Iz Celja, 22. julija. Še enkrat so morali naši narodni možje občinski odborniki telegrafično prositi pri namestnji v Gradei, naj ukaže županu v Celjski okolici, da razpiše sejo vsaj na torek, 22. julija, toraj na dan pred volitvijo. Zdaj se je Malletu tudi energično zapovedalo in moral se je vdati vladnemu povelju, sicer bi bil gotovo suspendiran in prvi občinski svetovalec Lipovšek bi bil smel sestaviti sam volitveno komisijo in soditi volitve. Kakor je bilo pričakovati, so odborniki — 16 glasov zoper dva — odstavili občinskega pisarja Hofmana in slugo Pavla Tomažiča, ter izvolili zanesljive namestnike. Zavoljo jutrajšnjih občinskih volitev poizvemo le-to, da je od namestnije prišel nalašč semkaj komisar dr. Steinbrecher, ki ima nalogo, strogo objektivno voditi volitve in gledati nemškutarjem na prste, da ne sleparijo, kakor zadnjič.

Danes se vrši obravnava zoper kmete v Celjski okolici: Fr. Lipovška, Fr. Kodelo, Jož. Ameršeka, Mark. Žnidarja in zoper g. Fr. Likarja, sollicitatorja v Celji. Ti možje so najodličnejši in najbolj vneti narodnjaki v Celji in okolici, zato bi jih naši nemčurji prav radi spravili v luknjo. Veliko sitnoba pa dela ta obširna sodnijska preiskava in glavna obravnava Slovincem za tega voljo, ker jutri, v sredo, se začnejo volitve v okolici, in med tem, ko letajo najsilnejši nemškutarski agitatorji ponoči in podnevu okoli in motijo naše volilce in volilke, morajo naši najboljši možje — nad 30 jih je poklicanih k sodnji — celi ljubi dan v Celji tratiti zlati čas! *)

Domače novice.

(*Danes meni, jutri tebi!*) predvčerašnjem „Slovenski Narod“, včeraj „Slovenec“, zapadel je osodi pri zeleni mizi c. kr. državnega pravdnika. Dopis iz Gorice o nameravani slovesnosti blagoslovljenja zastave „slovenskega podpornega društva“, dal je povod poslednji konfiskaciji.

(*Zasežena*) je bila predvčerašnja številka „Slov. Naroda“ zarad pohvalnega telegrama iz Žužemberka na „Ljubljanskega Sokola“.

(*Nadvojvoda Albrecht*) je bil v Ljubljani. Prišel je pred sinočnem ob 10. uri z gorenjskim vlakom. Na južnem kolodvoru sprejeli so ga Ljubljanski vojaški in civilni dostojanstveniki. Včeraj zjutraj pregledoval je vojake na velikem vežbališču „pri Fužinah“ in je bil z njimi povsem zadovoljen, ter je pred svojim odhodom v Maribor včeraj ob treh popoldne, dal napraviti še obed, h kteremu je povabil vse dostojanstvenike v Ljubljani vojaške kakor civilne. Izmed vojakov je bilo povaljeno vse, kar ima zlate in srebrne ovratnike, od civilnih go-

*) Pozneje smo pa dobili naslednje poročilo: „Obravnava g. opata proti Celjskim kmetom se je preložila do prihodnjega ponedeljka, dasiravno je protestiral dr. Glantschnigg v opatovem imenu. Nove priče so pozvane.“ Vredn.

und dem Ländlein Pflicht ins Mittel, als gleichsam ein Schiedsman. Derselbe hat dieses Merkwürdige an sich, dass auf seiner Höhe im Heu-(Juli)-Monat der Tag gar lange währet, also dass man nicht viel länger als eine Stunde spüren kann, wie die Nacht abgenommen und hernach der Tag zunehmen werde.

Viel Merkwürdiger ist aber dieses Folgende: Wenn Jemand oben auf diesem Berge mit einer Geissel oder Peitschen um die Mittagszeit schnallt oder klatschet, alsdann wird unmittelbar und allsofort ein Ungewitter von Donner und Hagel erfolgen, obschon der Tag noch so heiter und klar wäre. Wie seltsam und unglaublich solches auch dem verständigen Leser vorkommen dürfte; so ist es doch kein blosses Gerücht oder Getiecht, sondern die Gewissheit. Und darf man nicht gedenken, dieselbe allein wurde durch die Aussage der Umher-Wohner autorisirt: denn Herr Joh. Baptista Petermann und Herr Laurentius von Rechbeg, beide Doctores der Medizin, haben solches vor Jahren selbst persönlich gesehen.

Aus was für ein Grund solches herrühre, mögen verständige Naturkundigen untersuchen. Ob vielleicht in der umliegenden Gegend oder in die-

sem Berge selbst einige gar subtil- und leichtflüchtige mineralische Dünste durch den starken Streich und Knall, welche die Peitsche oder Geissel der Luft giebt, aufgerührt, sich schnell in die hohe Luft schwingen und nachdem sie mit den Dünsten derselben verstärkt worden, oder auch durch ihren selbsteigenen Hitz und Trukne, oder blähende Eigenschaft mit obiger Luft-Kälte einen Streit angefangen, dadurch Hagel oder Donner erregen.

Allein, weil solches nur um Mittags-Zeit geschieht, dass die klatschende Grissel ein Ungewitter zuwegen bringt, wird die Sache verdächtig und dieser Glaube sehr geschwächt, dass sie sich sollte in den Grenzen der Natur noch aufhalten. Denn in der Mittagszeit pflegen sich, wie man sagt, an unheimlichen Oertern bei Tag die Gespenster am meisten zu rühren. Wer weiss, ob nicht etwann vor diesem ein zauberischer Wetter-Macher mit dem Satan dieses Bund-Zeichen abgeredet, der Teufel darauf ein Wetter erwecken, und das umliegende Land damit beschädigen sollte?

Jedoch will ich dieses eben nicht für eine Unbefehlbarkeit hiemit verkaufen, dass das Ungewitter auf diesem Berge Kerma vom Teufel erregt werde, sondern allein als eine Vermuthlichkeit.“

Da poleti o vročih dnevih v Triglavskem gorovju posebno okoli poldneva rada nevihta nastane in se dež pokadi — to res skušnja potrjuje. Ali k temu ni treba nikakoršne copernije, kakor so takratni prebivalci Valvazorju pravili in je tudi sam verjel; ampak to pride od snega, ki se od vročine tajati in sopare delati začne. Zato se nevihte le bolj gorá drže in malokdaj v Savsko dolino pridejo. Nastanejo pa, naj kdo z bičem poka ali pa ne. Toliko v popravo Valvazorjevih strahov!

Da pa najini prepri do konca priženeva, ljubi doktor, moraš iz tega Valvazorjevega kapitela spoznati, da si ti naše nesreče bolj kriv, kakor jaz. Ko bi ti streljal ne bil, bi skrat ne bil megle naredil, in mi bi bili kočo in Triglav videli. Toraj pridi zopet k nam, in bova šla zopet skoz Krmo do koče, samo to ti povem, streljal mi ne boš več! In da bo vsa takratna družba skup, povabila bova tudi nekdanjega bogoslovca, ki zdaj kot kaplan na Dolenskem nekje duše pase. Namesto Pinčeka, ki ga ni več, bo pa Kastor šel z nami; in če le drugače ne boš hotel, tudi kak skušen vodnik! Toraj na svidenje!

(Dalje prih.)

spodov pa: dvorni svetnik grof Chorinsky, deželne sodnije predsednik Kapretz, deželni odbornik cesarski svetnik Murnik in župan Grasselli. Pri obedu svirala je c. kr. godba pešpolka št. 17.

(Častna meščana Ljubljanska) postala sta vsled imenovanja že lanskega leta ministra grof Taaffe in Falkenhayn. Letos prejela sta dotične častne diplome, ter sta se za-nje tukajšnjemu g. županu zahvalila.

(Danes) ob 8. uri je imel novo mašo v cerkvi presv. Jezusovega Sreča č. g. Albin Ilovski. Obed je bil pri magistratnemu svetovalcu g. Peroni.

(V petek) ob 9. uri bodo imeli učenci orglarske šole svoje preskušnje; v soboto pa ob 7. uri slovesno sveto mašo v cerkvi frančiškanski. Učencev je bilo letos vseh vkup 14; šest jih bode delalo zadnje preskušnje ter izstopilo. K preskušnjam se vljudno vabijo vsi prijatelji in podpiratelji cerkvene godbe.

(Novi doktorji slovenski) postali so: C. kr. avskultant g. Edvard Volčič in g. Peter Lahainar jezična doktorja; g. Karol Štrekelj pa doktor modroslovja.

(Stepli so se pijanci) blizu klavnice proti Stepanji vasi sinoči ob 1/2 9 zvečer. Ker je znano, da ima pijanec večjo srečo, kakor pamet, se tudi tukaj hvala Bogu, ni nobena večja nesreča prigodila.

(Umrli je) na Blanci pri Sevnici gosp. Alojzij Lenček v 58. letu svoje starosti, v nedeljo zvečer ob pol osmi uri. Pokojnik je bil izboren narodnjak in zaveden sin majke Slave, kar je z besedo in dejanjem ob vsaki priložnosti kazal. Narod ga je posebno počastil s svojim zaupanjem odkazavši mu mesto državnega in deželnega poslanca. Naj v miru počiva.

(Preč. gosp. Davorin Trstenjak), župnik in duh. svetovalec, obhaja 28. julija 40letnico svojega mašništva. Ad multos annos!

(„Programm des k. k. Obergymnasiums in Rudolfswert für das Schuljahr 1883—84“) obsega prof. Brežnikov sostavek: „Erziehung und Unterricht bei den Römern zur Zeit der Könige und des Freistaates“ in pa šolske poročila, ki jih je spisal vodja Fischer. Iz tistih povzamemo: Gimnazijsko učiteljstvo delilo se je v duhovsko in svetovno. Prvih je bilo za prostovoljne in zapovedane predmete pet, in sicer štirje iz reda sv. Frančiška, eden pa svetovni duhovnik; drugih bilo je deset. Največ ur na teden imel je c. kr. profesor o. Rafael Klemenčič (20), najmenj pa c. kr. vodja Fischer (3). Poduk se je vršil na spodnji gimnaziji v I. in II. razredu razun nemščine za vse predmete v slovenščini, v III. razredu predavali so se v nemščini: grščina, nemščina, zgodovina z zemljepisjem in matematika. V IV. razredu podučevali so se nemški vsi predmeti razun slovenščine in deloma latinščine. Na višji gimnaziji bil je učni jezik razun slovenščine vseskozi nemški. Neobligatni predmeti so bil tudi: Petje, telovadba in lepopisje. Nalogi za zrelostni izpit ste bili: v slovenščini: „Kako so postali Grki, kako Rimljani kulturni narodi v svetovni zgodovini?“ V nemščini pa: „Welchen Umständen und Vorzüge verdankt Europa seine Ueberlegenheit über die übrigen Erdtheile?“ Učencev imela je gimnazija konec leta 131 javnih in enega privatista, in sicer v I. razredu 29, v II. 30 in enega privatista; v III. 17, v IV. 22, v V. 12, v VI. 8, v VII. 8, v VIII. 5. Kar se tiče napredka, zdelalo jih je z odliko 8, prvi red dobilo jih je 88, dvojko 17, trojko 8, preskušnjo po počitnicah jih bo pa 10 delalo. Doma so: 22 v Rudolfovem, 104 na Kranjskem, 1 na Štajarskem, 1 v Istri, 1 na Ogerskem, 1 v Slavoniji in 1 na Hrvaškem. Po jeziku bilo je 123 Slovencev, 1 Srbo-Hrvat, 8 Nemcev. Najmlajši dijak star je bil 10, najstarejši pa 21 let; vojaki so bili trije, in sicer v VI., VII. in VIII. razredu po eden. Bodoče leto prične se na 16. septembra. Dijaki se bodo sprejemali v I. razred od 13. do 15. sept. od 8. do 11. ure in popoldne od 2. do 4. ure. Dijaki, ki so že ondi gimnazijo obiskovali, oglašajo se 15. sept. in plača vsakdo 1 gold. 20 kr. za nakup podučnih pripomočkov. Tujci plačajo pa vrh tega še vstopnino po 2 gold. 10 kr.

(Iz Celja) se nam piše: Prihodnjo nedeljo obhaja preč. g. superjor Jakob Horvat pri sv. Jožefu poleg Celja svojo zlato mašo. Opravilo se bo vršilo ob 7. zjutraj. Mnogaja leta tako gorečemu vodji čč. gg. misijonarjev!

(Umrli) je v Celji g. Stuhec, pravoslovec, sin g. deželnega svetovalca g. Stuhca.

(Pri Celjski sodnji) se je včeraj vršila (glej današnji dopis) glavna obravnava zoper 5 posestnikov iz Celjske okolice. Reč je ta-le: Nad 30 Celjskih župljanov se je pritožilo pred nekaterimi meseci zoper g. Celjskega opata pri preč. škofijstvu v Mariboru, rekoč, da oni ž njimi ne ravna, kakor bi morali ravnati kot njih dušni pastir. V dokaz te trditve se gosp. opatu očita to in to. Škofijstvo je pritožbo v izvirniku poslalo g. opatu v zagovor. G. opat pa izroči pritožbeno pismo okrožni sodnji, ki je poklicala vse može, ki so bili podpisani na pritožbi. Vsled te preiskave je g. dr. Glantschnigg tožil pet posestnikov in g. Likarja v Celji, ki je pisal ono pritožbeno pismo na škofijo zaradi razžaljenja časti. Ta sodnijska preiskava in obravnava je zopet kakor voda na mlin Celjskih nemčurjev, da bojo pri volitvah v sredo, četrtek in petek toliko lažje zopet motili in zapeljevali naše kmete, kazajoči na njihove zatožene sosede.

(„Slovenski Delavec“) imenoval se bo nov list, ki bo začel drug mesec v Trstu izhajati. Naloga mu bode na podlagi postav ozirati se na težnje delavca in njegove pravice nevstrašeno zahtevati. „Slovenski Delavec“ se ne bode pečal s tisto pogubno socialno politiko, ki si je v sorodu z anarhizmom, temveč bode delavski stan zastopal na podlagi lojalnosti zagovarjajoč socialne težnje njegove.

(Treščilo je.) V nedeljo popoldne peljale so se tri gospe iz Trsta v Sežano. Na Opčino so dospele ravno, ko je bila ondi največja huda ura. Kar se zablika, kot bi se bila zemlja vžgala, konja se pa mrtva zvrneta na zemljo. Puh je pobil tudi voznika na tla. Gospem se pa ni druzega zgodilo, kakor prestrašile so se silno.

(Popravek.) Naše poročilo, kakor bi bila gospodična deželnega predsednika barona Winklerja, v semeniški kapeli birmama, popravimo s tem, da bilo je to le nameravano, a birmama je bila v zakristiji stolne cerkve.

Razne reči.

— Sneg je padel po Solnograškem v nedeljo na 20. julija. Gore so pobeljene, kakor o Božiči. Drugod pa se je vlila ploha, ki je ceste trgala, mesta in vasi pod gorami ležeče z nasipnino posipala in travnike pokončevala.

— Iz vseh krajev avstrijskih planinskih dežel prihajajo poročila o dežji, ki je v nedeljo zjutraj namočil zemljo. Po Koroškem, Solnograškem in po Tirolskem je snežilo. Tirolske reke so vsled tega zopet silno narastle in se ljudje bojé povodnji.

— Letina po Ogerskem letos pač ni taka, kakor so se nadjali. Posebno pšenica se je slabo obnesla. Nadjali so se je mnogo, obilni dež je pa vse nastavke pokončal. Nažanje se je silno malo, in še ta je slaba, kar je je. Boljši je pridelek ječmena; oves pa posebno dobro letino obeta. Ravno tako bogato obnesla se bo turšica. Krompirja, repe, pese in korenja, z eno besedo, surovine bo na ostajanje; tudi vina bo zadosti, prav dobro pa menda ne bo! Sadja ni, ker je pozeblo, edino češplje lepo kažejo.

— V Rešici pri Temešvaru pokazala se je kolera nostras. 17. t. m. obolel je za-njo delavec in je čez 18 ur umrl. Tako poroča dopisovalec iz Temešvara v „Politik“. Če pa le ne bo jutri zopet preklical?

— Kolera na Francoskem se širi iz Marseilla proti severozapadu. V Arles-u so umrle 4, v Sisteronu 2 in v Nimes-u ena osoba za kolero. V Parizu je napadla „kolera nostras“ tri osebe, ena od teh je ozdravila.

— 1. julija se je pričel v Rimu cerkveni proces, da se proglasi kraljica Marija Kristina Savojska za svetnico. Marija Kristina je sestra cesarice Marije Ane, ki je pred nekoliko meseci v Pragi umrla. Rojena je bila 12. sept. l. 1812 v Cagliari in je hči Marije Terezije in Viktorja Ferdinanda II. kralja Napolitanskega in mati kralja Frančiška II. Umrla je l. 1836. Pokojni sv. Oče so jo proglasili že leta 1859 za blaženo, da bi jo pa še za svetnico proglasili, si je pa veliko prizadela njena sestra Marija Ana. Zdaj se bo izpolnila njena želja.

— Les iz slame. V Ameriki delajo les iz slame. Ta novodoben izdelek prihaja v kupčijo v podobi desk, ki so dolge 3.7 metrov, široke 0.8 m. in debele od 1—3 centimetrov. Ta les se dá ravno tako obdelati z vsacim orodjem, kakor hrastov les, dá se barvati in polirati, razun tega pa ne gori tako rad, kakor naturen les. Ta umeten les napravlja že zdaj naturnemu lesu veliko konkurenco kar ni čuda posebno zdaj ne, ko se gozdi na vse mogoče načine vničujejo in je tudi v Zedinjenih državah težko dobiti les 0.8 m. širok. Slama pa raste v Zedinjenih državah vsako leto v ogromni množini, tako da nima

skoro nobene cene. Na neizmernih žitnih poljih v Ameriki se navadno samo klasje odreže, slama se pa pusti na polji in sožge.

Telegrami.

Lvov, 23. julija. Državni pravdnik Mehoffer, ki je bil zatožen zaradi podkupljivosti, je oproščen.

Požun, 22. julija. „Kolera nostras“ pokazala se je v dveh slučajih v Totfalu in Farašhada tukajšnjega komitata. Dotična umrla sta v treh urah.

Berolin, 23. julija. Cesarjeviča odpotovala sta s princesami na Angleško.

Toulon, 22. julija. V Toulonu včeraj 12, v Marseillu 24 mrličev za kolero. Vodja javnega zdravstvenega urada v Parizu je zatrdil, da v Pariških bolnišnicah do sedaj ni bilo še nobenega slučaja kolere ne azijskega, ne sporadičnega značaja. Bolniki, kateri so umrli, pomrli so vsi za raznimi družimi boleznimi.

Toulon, 23. julija. Tukaj je bilo včeraj 14, v Marseille 11, v Arlesu pa 8 mrtvih za kolero.

London, 22. julija. V Hydeparku velika demonstracija proti zbornici poslancev za preosnovo volilne pravice. Sešlo se je več nego 60.000 ljudi.

London, 22. julija. Kitajcem so Francozi osemdnevni obrok za pet dni podaljšali, ker se nadjajo, da bosta med tem časom Patenotre in namestni kralj dovršila pogodbo.

Umrli so:

19. julija. Antonija Kurent, šivilja, 19 let, ulice na Grad št. 2, jetika.

V bolnišnici:

18. julija. Meta Sešek, gostija, 65 let, pljučnica.

19. julija. Anton Pajk, gostič, 77 let, Marasmus senilis.

Žitna cena.

Pšenica banaška 1 hkt. 9 gl. 40 kr., — domača 8 gl. 05 kr. — Rž 5 gl. 78 kr. — Ječmen 4 gl. 45 kr. — Ajda 6 gl. 40 kr. — Proso 5 gl. 75 kr. — Turšica 5 gld. 60 kr. — Oves 3 gl. 46 kr.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

23. julija.

Papirna renta po 100 gld.	80 gl. 75 kr.
Sreberna	81 „ 65 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	103 „ 40 „
Papirna renta, davka prosta	96 „ — „
Akoije avstr.-ogerske banke	856 „ — „
Kreditne akoije	160 gld. 303 „ 10 „
London	121 „ 75 „
Srebro	— „ — „
Ces. cekini	5 „ 75 „
Francoski napoleon.	9 „ 67 „
Nemške marke	59 „ 55 „

Od 22. julija.

Ogerska zlata renta 6%	122 gl. 20 kr.
„ „ 4%	91 „ 40 „
„ papirna renta 5%	88 „ 60 „
Akoije anglo-avstr. banke	200 gld. 108 „ 50 „
„ Länderbanke	101 „ 30 „
„ avst.-oger. Lloydja v Trstu	536 „ — „
„ državne železnice	317 „ — „
„ Tramway-društva velj. 170 gl.	213 „ 10 „
4% državne srečke iz l. 1854	250 gl. 125 „ — „
4% „ „ 1860	500 „ 135 „ 20 „
Državne „ srečke iz l. 1864	100 „ 168 „ 75 „
„ „ 1864	50 „ 168 „ — „
Kreditne srečke	100 „ 176 „ — „
Ljubljanske srečke	20 „ 23 „ — „
Rudolfove srečke	10 „ 19 „ — „
Prior. oblig. Elizabetine zap. železnice	108 „ 35 „
„ Ferdinandove sev.	105 „ 75 „
5% štajerske zemljišč. odvez. obligae.	104 „ 50 „

Zur Congrua-Frage

des

katholischen Seelsorge-Clerus in Oesterreich

von

J. Martini,

Weltpriester.

Tretji pomnoženi in popravljeni natis.

416 strani v osmerki 1 gl. 50 kr., po pošti 10 kr. več.

Kakor je bilo pred nekaj dnevi v „Slovenec“ naznanjeno, je spisatelj te knjige, izišle pod tujim imenom „Martini“, preč. gosp. dr. Misja, prihodnji škof Ljubljanski. — Prečastito duhovstvo Ljubljanske škofije zna toraj to delo na novo in bolj zanimati, kakor pred, dasiravno je vsebina sama vsega pozora vredna.

K naročevanju se priporoča

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.